

İTA

BÜLTEN BULLETIN

INFO-TÜRK AJANSI
AGENCE INFO-TÜRK
INFO-TÜRK AGENCY

EDITION ET DIFFUSION EN BELGIQUE: COODIFF
SQUARE CH. M. WISER, 13/2 - 1040 BRUXELLES
TEL: (32-2) 230 34 72 - DEPOT LEGAL: 2198
HAVALE: CGER - 001-0414791-95 - BRUXELLES

Bültende yer alan yazılar ve haberler, İTA veya INFO-TÜRK kaynak gösterilerek kullanılabilir

AYLIK BÜLTEN
Yıl II - Eylül 1978
Genel 70 - Türkçe 23
Sayı 10 FB
Yıllık Abone
Belçika 100 FB
Belçika dışı 200 FB

"GECEYARISI EKSPRESİ" - "KANATLI J-78" VE "TÜRK DÜŞMANLIĞI"

BRÜKSEL (İTA) - Bir aydan beri çeşitli Avrupa ülkelerinde gösterilen bir filmden ötürü gerek Avrupa'daki Türkiyeli toplulukları arasında, gerekse Türk basınında haklı bir infial var. Alan Parker adındaki bir reklam filmcisi, biraz da konulu filmler yaparak ismini duyurmayı kafasına koyarak kendisine çarpıcı bir konu aramış ve bunu, esrar kaçakçısı Billy Hayes'in Türkiye'de yakalanışını, hapsedilişini ve kaçışını anlatan "best seller"inde bulmuş.

Filmin ana temasını, Türkiye'deki hapishanelerin insanlık dışı koşulları oluşturuyor. İçinde filmi ilginç kılmak için abartmalar olmakla beraber, Türkiye hapishanelerinin koşulları hemen herkesçe bilindiği için belki bu konuda fazla bir şey söylenmeyebilir, film bu denli tepki yaratmayabilirdi.

Filmin infiâle neden olan yanı, bu koşullar anlatılırken, tüm olarak Türkiye halkına hakaret edilmesi, bütün Türkiyelilerin vahşi, gaddar, ahlaksız kişiler olarak gösterilmesi.

Alan Parker, bunu yaparken, belli ki iki ayrı düşünceden kaynaklanıyor:

Birincisi Türkiye toplumunu bütün bireyleriyle gaddar bir toplum olarak göstermek suretiyle, son zamanlarda kapitalist Avrupa ülkelerinde gittikçe moda haline gelen şiddet fetişizmine, sadizm merakına, iğrençliğe varan sapıklık duygularına seslenmek istiyor. Böylece, filmine daha fazla seyirci çekebileceğini hesaplıyor.

İkincisi, film yapımcısı, böyle yapmak suretiyle, Avrupa kamuoyunda özellikle ekonomik kriz döneminde şiddetlenen yabancı düşmanlığına, ırkçılığa göz kırparak hem kendi ırkçı tutumunu ortaya koyuyor, hem de Avrupa'nın ırkçı çevrelerinden seyirci çekebilme hesabı güdüyor.

Ancak, işin bir başka yanı var ki, film yapımcısının gerçek çehresi o noktada daha net açığa çıkıyor. Kaçakçı Hayes Türkiye'de hangi ortamda, hangi koşullar altında yakalanarak bu denli ağır bir hapis cezasına çarptırılmıştır? Bu konuda filmde tek açıklama yok. Amerikan emperyalizminin, Nixon yönetimi

sırasında Türkiye'ye "haşhaş ekiminin yasaklanması" konusunda yaptığı baskılardan, bu baskının haşhaş üreticisi Türk köylüsünde yarattığı tepkilerden, Türkiye'nin haşhaş üretimi yasaklanmağa çalışılırken, bizzat CIA'nin Uzak-doğu'daki "Altın Üçgen"de dünya afyon üretiminin yüzde 70'ini yaptırmakta bir sakınca görmediğinden tek kelimeyle söz edilmiyor.

Özet olarak, film yapımcısı Parker, ırkçı, sadist ve emperyalizmin savunucusu bir mesaj veriyor Avrupa perdelerine.

"Türk düşmanlığı"na karşı iki taraflı tepkiler

Böyle bir filme karşı, özellikle son zamanlarda "yabancı düşmanlığı"-nin acısını en etkin şekilde hisseden Avrupa'daki Türkiyeli işçilerin giddetle tepki göstermelerinden daha doğal bir şey olamaz. Çünkü onlar biliyorlar ki, tüm Türkiyelileri gaddar, hunhar gösteren böyle bir film, yabancı işçileri sınırdışı etmek için her türlü provokasyonu yapanların ellerine yeni bir koz verecektir.

Fakat daha da önemlisi, Türkiyeli olarak, insan olarak herbirinin insanlık haysiyetine ve gururuna saldırılmaktadır.

Bu bakımdan, filme gösterilen tepkiler, filmin gösterilmesini engelleme çabaları tamamen haklıdır.

"1 numaralı halk düşmanı" sayılan, tüberkulozlu olduğu için hastaneye değil, hapisanelere atılan (Bak: Bu bültendeki diğer haberler) Türkiyeli işçiler, kaldıkları evlere, oturdukları kahvehanelere sık sık silahlı baskınlar yapılarak, sudan nedenlerle kelepçelenerek sınırdışı edilen, giriş çıkış kapılarındaki gözaltı odalarında günlerce, hattâ haftalarca sorgusuz sualsiz bekletilen Türkiyeli emekçiler, bir esrar kaçakçısının Türkiye'de haklı olarak hapsedilmesinin bu kadar büyük dram haline getirilmesinde elbette "Türk düşmanlığı" arayacaklardır.

Ancak, filme tepki gösterenler sadece Türkiyeliler değildir.

Film, ırkçılığı, iğrençliği ve emperyalizmin savunuculuğunu yapması nedeniyle, Avrupa'nın tüm demokrat çevrelerinde de en geniş tepkiyi görmüştür.

Türk gazetelerine de yansıdığı gibi, hemen hemen tüm film eleştirmenleri Parker'in yapıtına "ırkçı", "Türk düşmanı" damgasını vurmuşlardır.

Şu halde, bu filmin gösterilmesinden hareket ederek, bütün Avrupa kamuoyu'nda istisnasız bir "Türk düşmanlığı" olduğu, filmin bu genel "Türk düşmanlığı"nın ifade ettiği iddia edilemez.

Avrupa'da ilerici, demokrat bir kamuoyu da vardır. Nasıl ki Güney Afrika'da siyahların ırk ayırımına kurban edilmesine karşı çıkılıyorsa, Avrupa bütünü içinde sırf Türk oldukları, müslüman oldukları için bir kesimin aşağılanmasına karşı çıkan, insan olarak, halk olarak Türkiye'lilere saygı duyan bir kamuoyu vardır.

Bu kamuoyu, filmi gösterilir gösterilmez mahkum etmiştir.

Filmi istismar eden bir başka insanlık düşmanı kesim

Türkiyeli işçilerin içten ve haklı tepkileriyle Avrupa'nın ilerici, demokrat kamuoyunun dürüst tavrını bir başka açıdan istismar etmek isteyenler de derhal ortaya çıkmıştır.

Bunlar, Türkiye'de bugüne kadar özellikle 12 Mart ve "Milliyetçi Cephe" dönemlerinde uygulanan insanlık dışı işkenceleri, hapisanelerdeki zulümleri örtbas etmek isteyen çevrelerdir.

Gizli yanı yok: Türkiye Cumhuriyeti, tüm insan hakları bildirgelerine imza koyduğu halde, bu dönemlerde tüm ilerici, demokrat kişiler, işçiler, aydınlar, en ağır baskılarla karşı karşıya kalmışlar, işkence görmüşler, tutuklanmışlar, hapsedilmişlerdir. Hâlâ hapisanelerde yatan aydınlar, ilericiler vardır.

Dünya kamuoyu bunları da bilmektedir.

Sağcı çevreler, ırkçı "Geceyarısı Ekspresi" filminin yarattığı tepkiden yararlanarak, sanki Türkiye'de hiç insanlık dışı işlem yapılmamış, sanki kimse işkenceden geçirilmemiş, sanki Türkiye hapisaneleri çağdışı yöntemlerin uygulandığı izbeler değilmiş gibi, "mutlu, uygar, demokratik bir Türkiye imajı"nın piyasaya sürmeye kalkışmışlardır.

Haklı tepkiler içindeki Türkiyeli işçi topluluklarına, milliyetçi duyguları körükleyerek, böyle imajlar içeren bildiriler yayınlatmaya kalkışmışlardır.

Oysa, Türkiye hapisanelerinin ağır koşullarının acısını, Hayes gibi kaçakçılardan daha fazla çeken, yine Türkiye emekçileridir. En rezil kriminal olaylara isimleri karışan parabalaları takipsiz kalırken, orman suçu, kız kaçırmaya, kan davası gibi nedenlerden, temelinde sosyal düzenin bozukluğu yatan fiillerden ötürü ya kendisi yada bir yakını hapse düşmemiş, dam'ın kahrını çekmemiş Türkiyeli emekçi yok gibidir.

Daha ileri gidip bu düzenin değişmesi için mücadele ettiklerinden ötürü Kontr-gerilla cellatlarının işkencelerinden geçirilen devrimcilerin işkence belgeleri, uluslararası kuruluşların arşivlerinde hayli yekun tutmaktadır.

Dahası, bu işkenceci takımı, "Milliyetçi Cephe" Hükümeti'nin düşmüş olmasına rağmen, güvenlik örgütlerinin kilit noktalarında provokasyonlarına, zulümlerine, komplolarına devam etmektedir. Hapishane koşullarının ağırlığında elle tutulur bir değişiklik olmadığını, arka arkaya patlak veren hapishane isyanları göstermektedir.

İnsanlar hâlâ işkencecilerin ellerinde can verebilmektedir.

Bütün bunların iplerini ellerinde tutan Kontr-Gerilla Teşkilatı, sayısız belgeler ortaya konduğu halde, seçim öncesi konuşmalarını inkar eden Başbakan tarafından yok sayılsa bile, varlığını korumakta, resmi ve gayri resmi terör çetelerini yönetmektedir.

"Kanatlı J-78" Harekatı açıklığa kavuşturulmalıdır

12 Mart'in işkenceci Kontr-gerilla uzmanlarının Kıbrıs Harekatı'nda görevlendirilerek nasıl "milli kahraman" haline dönüştürüldükleri bilinmektedir. Bugün eğer Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'nda Türkiye aleyhine "insan haklarını çiğnediği" yolunda bir rapor çıkabiliyorsa, bu rapor tüm siyasal denge hesaplarına rağmen Konsey gündemine alınabiliyorsa, bunda bugün yok sayılmak istenen "milli kahraman kılınmış kontr-gerillacılar"ın büyük payı vardır.

Savaş halinin dikensiz bir gül bahçesi olmadığı muhakkaktır. Savaşın her iki taraf için de öldürmek ve zulmetmek söz konusu olabilir.

Ancak savaş halinin normal seyrini aşan uygulamalar varsa, bu herhalde Türkiye'de kendi soydaşlarını, yurttaşlarını da en hunhar şekilde işkenceden geçirmekte tereddüt etmeyen "milli kahraman" kontr-gerillacıların eseridir.

Son olarak Yüksekova'da bizzat Jandarma Genel Komutanı'nın ve Hakkâri Valisi'nin gözleri önünde yapılan "Kanatlı J-78" Jenosid Provası bu bakımdan Türkiye Hükümeti için büyük talihsizlik olmuştur.

Kuşkusuz, böyle bir operasyon, büyük bir demokratik güç olan CHP'nin ağırlık taşıdığı hükümetin iradesinin eseri değildir. Ama o hükümetin yok saymayı tercih ettiği güçlerin eseridir. Kontr-gerilla'nın, Özel Harp Dairesi gibi resmi terör örgütlerinin eseridir.

Daha birkaç ay önce yedi yüz ilerici Kürt mücahidinin devlet kuvvetlerinin gözleri önünde, hattâ onların da fiili katkısıyla (Bak: Yürüyüş, 5 Eylül 1978, sayı 178) ile tek tek katledilmesinden sonra "Kanatlı J-78" tüm dünya kamuoyunda, Doğu Anadolu'daki Kürt halkının güvenliği açısından haklı endişeler uyandırmıştır.

"Geceyarısı Ekspresi"nin ırkçılığına tepki gösteren demokratik çevreler, bu olaylara da aynı derecede tepki göstermektedirler.

Bu tepkileri klasik "Türk düşmanlığı", "müslüman düşmanlığı" izahlarıyla geçiştirmek mümkün değildir.

Türkiye eğer İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ni, Avrupa İnsan Hakları Bildirgesi'ni, Helsinki Sonuç Belgesi'ni imzalamış bir devlet ise, bütün kurlarıyla, bütün yöneticileriyle, bütün icra organlarıyla bu belgelerde yer alan insan haklarına sonuna kadar saygı göstermek zorundadır.

Bu insanlık dışı uygulamaları ve uygulama provalarını yapan gizli güçleri yok saymak, bugün demokratik Avrupa kamuoyunun desteğine sahip bulunan CHP'nin ağırlıkta olduğu hükümeti de sorumluluktan kurtaramaz.

Bu uygulamalar sürüp gittikçe, uluslararası örgütlerde, Birleşmiş Milletler'de, Avrupa Konseyi'nde, Avrupa Parlamentosu'nda, Bloksuz Ülkeler konferanslarında yapayalnız kalınmaya başla şaşmanak gerekir. (DB-C-DG-27/9)

TÜRK VE FASLI İŞÇİLER: 1 NO.'LI HALK DÜŞMANI MI?

BRÜKSEL (ITA) - Belçika'daki CSC/ACV Sendikası'nın haftalık yayın organı "AU TRAVAIL", 1 Eylül 1978 tarihli sayısındaki bir başlıkta sormaktadır: "Göçmen İşçiler: 1 No.lı Halk Düşmanı mı?"

Ama hangi göçmen işçiler? "İngiltere'nin kastedildiği, başlığın altındaki haberin metninden çıkıyor:

"Bugün Belçika'da göçmen işçiler, nüfusun önemli bir kesimini oluşturmaktadır. Wallon bölgesinde nüfusun yüzde 13'ü, Flaman bölgesinde yüzde 8'i ve Brüksel bölgesinde yüzde 12'si göçmen işçilerdir.

"Bunlar arasında dünyanın çeşitli ülkelerinden gelmiş göçmenler vardır. Fakat belli bir basın, belli bir kamuoyu, bunlar arasında elle tutulur bir ayırım yapmaktadır.

"Birinci kategoriye giren göçmenler, ABD'den, Japonya'dan, İsveç'ten gelmiş olup büyük şirketlerin yöneticisi veya NATO ve AET gibi örgütlerin görevlisi durumunda bulunanlardır.

"Bunları AET üyesi ülkelere gelmiş olanlar izlemektedir. AET ülkeleri yurttaşlarının serbest dolaşım hakları vardır, her zaman tam uygulanmasa bile AET anlaşmaları bunlara belli güvenceler tanımaktadır.

"Ve nihayet, AET dışındaki ülkelere gelen göçmen işçiler vardır."

İşte 1 No.'lu halk düşmanı sayılan göçmenler, bu sonuncu kategoriye girenlerdir. Bu kategoriye girenler içinde de en "istenmez" olanlar, Türkiyeli ve Faslı olanlardır.

Anti-Kriz Yasası ve Göçmen İşçiler

Belçika'da kapitalist düzenin bunalımının uzayıp gitmesi karşısında, durumu kurtarmak üzere Sosyalist Parti'nin de içinde yer aldığı Belçika Koa-lisyon Hükümeti, ekonomik ve mali reformlar yapmak gerekçeyle "Anti-Kriz Yasası" adı altında bir tasarı hazırlamıştır. Bu yasa tasarısının gerekçesinde yabancı işçilere verilen çalışma izinlerinin fazlalığından şikayet edilmekte, işsizliğin başlıca nedenlerinden biri olarak yabancı işçiler gösterilmekte ve çalışma izinlerinin azaltılması için öneriler getirilmektedir.

Tasarıda belirtildiğine göre, Belçika'ya işçi göçü 1974 yılında kesin olarak durdurulduğu halde, sadece 1977 yılında 4.716 yabancıya çalışma izni verilmiştir. Hükümet bu rakamı çok bulmaktadır.

Ancak istatistiklere bakıldığında, bunun sadece 1.569'nun Belçika'ya ilk defa gelenlere belli bir işte çalışmak üzere sınırlı süre için verilen B permisi olduğu görülmektedir. B permisi verilen bu 1.569 kişinin büyük kısmını ise, zengin ülkelere gelenler oluşturmaktadır. Örneğin 1977'de 565 Amerikalı, 128 Japon'a B permisi verilmiştir.

Gelgelelim, Belçika Hükümeti'nin bu ayrıcalıklı "göçmen"lere söyleyecek sözü yoktur. Başının üzerinde yerleri vardır. Çünkü bunlar ya çokuluslu şirketlere "manager" veya NATO'ya, Ortak Pazar'a yüksek derecede görevli olarak gelmişlerdir.

Hükümetin derdi, aynı yıl içinde verilmiş olan 3.147 A permisiyledir. A permisi, Belçika'da ilk gelişinden itibaren bekarsa 3 yıl, evliyse 2 yıl sonra verilen ve süresi sınırsız olan çalışma iznidir. Bu 3.147 A permisi içinde, önceki yıllarda gelip de B permisi süresini doldurmuş olan zengin ülke vatandaşları yine önemli yekun tutmaktadır. Ancak hükümetin sorunu onlar değildir.

Mevzuata göre, bugüne kadar A permisi sahibi herhangi bir yabancı işçinin, ülkesinde geride bıraktığı aile fertlerini Belçika'ya getirtmesi halinde bunlara da otomatikman A permisi verilmekteydi. İşte Belçika Hükümeti'nin gözüne bunlar batmaktadır.

Yeni tasarıya göre, örneğin şimdiye kadar Türkiye'de okuyan bir genç öğrenimini bitirip Belçika'ya babasının yanına gelirse, hemen çalışma izni alamayacaktır. A permisi alabilmesi için Belçika'da en az 3 sene çalışmış veya 5 sene oturmuş olması gerekecektir.

Ayrıca, eskiden B permisi sahibi bir işçi süresini doldurunca otomatikman A permisi alabilirken, bundan böyle A permisi alabilmek için bir patronun kendisini talep ettiğini göstermek zorunda kalacaktır. Eğer kendisini

çalıştıracağını beyan edecek patron bulamazsa, tüm diğer koşullarını yerine getirmiş olsa bile "işsizlik sigortası"ndan yararlanamayacak, bu durumda ya menleketine dönmek veya fırsatçı bir patronun yanında boğaz tokluğuna kaçak olarak çalışmak zorunda kalacaktır.

Kaldı ki, daha bu tasarı yasalaşmadan, Türkiyeli ve "aslı işçilere karşı yasa-dışı baskılar almış başını gitmektedir.

16 Eylül 1978 tarihli La Cité Gazetesi'nin bildirdiğine göre, Liège bölgesinde, fransızca'yı yeteri kadar bilmedikleri gerekçesiyle, birçok göçmen işçinin "işsizlik sigortası" ödentileri kesilmiştir.

"Au Travail"ın dediği gibi, bunalımın gerçek sorumlusu olan Belçika kapitalistleri, bunalımın faturasını üçüncü kategori göçmen işçilere, Türkiyeli ve "aslı işçilere ödetmeğe kalkışmaktadır. (AT-LC-DG-25/9)

TÜBERKULOZLU BİR TÜRK ALMANYA'DA HAPSE ATILDI

MÜNİH (ITA) - Türkiye hapisanelerini konu edinen bir film Almanya sinemalarında gösterilirken, Münih'te bir Türkiyeli genç Alman polisi tarafından hapse attırılmıştır.

Hasan Suiçmez adındaki genç, Haziran ayında, 14 yıldır Münih'te çalışan ailesini ziyaret etmek için Almanya'ya gelmiştir. Ailesinin yanında bulunduğu sırada Suiçmez hastalanmış ve Zusmarshausen'deki bir kliniğe yatırılmıştır. Ancak, Alman makamları Suiçmez'in tüberkuloz olduğunu öğrenir öğrenmez kendisini sınırdışı etmek üzere harekete geçmişlerdir. Alman yasalarına göre bulaşıcı hastalığı bulunanların Alman topraklarına giremeyeceğini ileri süren Alman polisi, Suiçmez'i tedbir olarak, doktorların protestolarına rağmen hastaneden çıkartarak bir hapisanenin revirine sokmuşlardır.

Ancak, ağır hasta bir insanın, sırf hastalığından ötürü "sınırdışı edilmek" üzere hapse atılması Türkiyeli işçiler arasında olduğu gibi demokrat Alman çevrelerinde de geniş tepki yaratmıştır. Bu tepki üzerine Davyera İçişleri Bakanlığı emir vererek Suiçmez'i serbest bıraktırmak zorunda kalmıştır.

Alman kapitalistlerine 14 yıldır emekgücünü satan bir işçi ailesinin çocuğunun bu şekilde, tüm insani ölçüler ayaklar altına alınarak, ağır hasta halinde hapse atılması ve sınırdışı edilmeğe kalkışılması, Alman Sosyal Demokrat milletvekili Alfons Bayerl tarafından "skandal" olarak nitelenmiştir. (DN-DG-23/9)

YURT DIŞINDAKİ İŞÇİLERE EMeklİLİK KONUSUNDA YENİ BİR SOYGUN TUZAGI

BRÜKSEL (ITA) - Yurt dışındaki Türkiyeli işçilere "çifte emeklilik" hakkı sağladığı ileri sürülen yeni "Emeklilik Yasası"nın aslında bir "çifte soygun" yasası olduğu daha önce somut örneklerle açıklanmış bulunuyordu. (Bak: DÜLPEN, Haziran 1978)

Bu yasanın uygulanmasına ilişkin olarak Çalışma, Sosyal Güvenlik ve Maliye bakanlıklarının ortaklaşa hazırladıkları yönetmelik de Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu yönetmelik de, yurt dışındaki işçileri, yasa metninde dikkati çekmeyen bir başka soygunla karşı karşıya getirmektedir.

Yönetmeliğe göre, bir işçi yurt dışında çalışmış olduğu sürenin, sadece 5000 işgününi tamamlamasına yetecek miktarını değil, tamamını borçlanmak zorunda bırakılmaktadır.

Örneğin bir Türkiyeli işçi, Avrupa'ya gelmeden önce Türkiye'de 13 yıl sigortalı olarak çalışıp 4680 gün prim ödemiş, 33 yaşında Almanya'ya gelerek 10 yıl da burada sigortalı olarak çalışmışsa, Türkiye'de emeklilik hakkını kazanabilmek için 5000'e varmaya yeterli 320 günlük prim farkını döviz ola-

rak borçlanmakla kurtulamayacak, 3600 günlük primi de döviz olarak ödemek zorunda kalacaktır.

Bunun açık ifadesi, herkes 5000 işgünü prim ödemek suretiyle emekli olabilirken, yıllarca gurbette en ağır koşullarda çalışmış olan bir Türkiyeli işçi, herhalde Türkiye'ye döviz kazandırmış bulunmanın ödülü olarak, 8280 günlük primi ödemiş olmak şartıyla emekliye ayrılabilir. Üstelik de, bu primin 10 yıla karşılık olan 3600 günlük kısmı, hem Almanya'da, hem de Türkiye'de iki kez prim ödemesine tabi tutulmuş bulunacaktır. (C-M-DG-15/9)

ORTAK PAZAR ÜYESİ ÜLKELER KOMÜNİST PARTİLERİ YİNE TOPLANDI

BRÜKSEL (ITA) - Ortak Pazar üyesi ülkelerden sekizinin komünist partileri delegasyonları, Haziran ayı sonunda Lüksemburg'ta başladıkları ortak çalışmalarını, 22 Eylül'de Brüksel'de yeniden bir araya gelerek sürdürmüşler ve 1979'da yapılacak Avrupa Parlamentosu seçimlerinde izlenecek yol üzerinde görüş alışverişinde bulunmuşlardır. Dokuz ülkeden sadece İrlanda Komünist Partisi, teknik nedenlerden ötürü toplantıya delegasyon gönderemediğini bildirmiştir.

Tüm Ortak Pazar ülkelerinde toplam 2 milyon üyeyi temsil eden komünist partileri, Avrupa Parlamentosu seçimlerinde ortak bir seçim kampanyası yürütülmesi yerine, her bir partinin kendi ülkesinin özgül koşullarına uygun kampanya yürütmesi görüşünü benimsemişlerdir.

Toplantıyı yöneten Belçika Komünist Partisi Başkanı Van Geyt, bunun bir handikap olmadığını, zira diğer siyasal partilerin de, giderek, Avrupa Parlamentosu seçim kampanyalarını, kendi ülkelerinin özgül koşulları temeli üzerine yürütmeye yöneldiklerini vurgulamıştır.

Yine Van Geyt'in belirttiğine göre, toplantıda, Avrupa topluluğunun genişletilmesi konusunda komünist partileri farklı görüşler belirtmişlerdir. Partilerin büyük kısmı, topluluğun genişletilmesine ilke olarak karşı çıkmamakla birlikte, bu genişlemenin üye ülkelerin olduğu kadar üyeliğe adaylık koymuş ülkelerin emekçilerinin çıkarlarına karşı bir durum yaratmamasını sağlayacak koşulların gerçekleşmesine bağlı olmasını istemektedirler.

Bilindiği gibi, Fransız Komünist Partisi, Fransa'nın çıkarları açısından Avrupa Topluluğu'na İspanya, Portekiz ve Yunanistan'ın katılmalarına kesinlikle karşı çıkmıştır.

İtalyan Komünist Partisi ise, bu üç ülkenin ve hattâ Türkiye'nin bir an önce Avrupa Topluluğu'na katılmalarının, Avrupa'da emek blokunun büyümesi bakımından yararlı olacağı görüşündedir.

Komünist partileri, ayrıca, işbirliğinin sadece Avrupa Topluluğu çevresinde tutulmayıp, "Avrupa'nın öteki yarısı" ile de işbirliğinin genişletilmesi konusunda görüş birliği halindedirler. (DR-DG-25/9)

EMPERYALİZMİN YENİ STRATEJİLERİNE KARŞI ADIS-ABABA KONFERANSI

ADIS-ABABA (ITA) - "Emperyalizme ve Gericiliğe karşı savaşıyan Afrika ve Arap halklarıyla dayanışma için Uluslararası Konferans", 132 ülkenin ve uluslararası örgütün katılımıyla Etiyopya'nın başkenti Adis-Ababa'da toplanmış ve dört gün sürmüştür.

18 Eylül'de yayınlanan Sonuç Bildirisi, özellikle "emperyalizmin yeni stratejileri"ni, yeni ülkelerin ekonomik potansiyelleri üzerinde hegemonya kurma girişimlerini, bir Güney Atlantik Paktı kurma gayretlerini, Lübnan'da ve Arab yarımadasının güneyinde paralı asker kullanarak gerilim yaratma çabalarını sert şekilde mahkum etmiştir.

Bildiri, ayrıca, "Avrupa ve Afrika halklarının ekonomik ve ulusal bağımsızlıklarını savunma hakkını destekleyen SSCB, Küba ve diğer sosyalist ülkeler"i övmekte, buna karşılık, Çin yöneticilerinin "gerici, emperyalist ve faşist rejimlerle işbirliği yapmasını hayret ve infial"le kaydetmektedir.

Konferansa katılan tüm ülkeler ve uluslararası örgütler, tüm kurtuluş hareketleriyle, özellikle halklarının tek gerçek temsilcileri olan Zimbabve Yurtsever Cephesi, Güney Afrika Ulusal Kongresi, Polisario Cephesi ve Filistin Kurtuluş Örgütü ile dayanışmalarını dile getirmişlerdir. (DR-DG-19/9)

İTALYAN KOMÜNİST PARTİSİ'NİN ALDO MORO OLAYI'NI DEĞERLENDİRMESİ

ROMA (ITA) - İtalya'da olduğu gibi tüm dünyada da geniş yankılar yaratan Aldo Moro Olayı üzerine bir değerlendirme yapan İtalyan Komünist Partisi, bunun tamamen bir siyasal komplo olduğunu açıklamıştır.

"Kızıl Tugaylar"ın şefi Corrado Alunni'nin tutuklanmasından üç gün sonra l'Unita Gazetesi'ne bir demeç veren İKP "Devlet" Seksiyonu Yönetmeni Ugo Pecchioli, "İKP, Aldo Moro'yu öldürenlerin siyasal hesaplarla kullanıldığına inanmaktadır," demiş, İçişleri Bakanlığı'ndan bir görevlinin Kızıl Tugaylar'la işbirliği halinde olduğuna dair bugüne kadar resmen yalanlanmayan söylentiye dikkati çekmiştir.

Gerçekten de, Hristiyan Demokrat Parti'nin "İKP ile işbirliği"nden yana olan lideri Moro'nun kaçırıldığı 16 Mart'tan Corrado Alunni'nin tutuklandığı 13 Eylül tarihine kadar gerek polis, gerekse savcılık tutarlı bir soruşturma yürütmemişlerdir. Bu tutum, "işbirliği" kuşkularını daha da artırmıştır.

Alunni'nin tam Moro'nun siyaset adamlarını suçlayan sekiz mektubunun açıklandığı sırada tutuklanması, siyasal çevrelerdeki gerilimi daha da artırmıştır.

İKP, "devletin istikrarını sarsmağa ve mevcut (ve İKP tarafından da desteklenen) hükümet çoğunluğunu tehlikeye düşürmeğe yönelik manevralar çevrildiğini" ileri sürdükten sonra, "ulusal ve uluslararası komplo" tezini destekleyen bir dizi soru ortaya atmıştır.

Alunni'nin iki hafta süreyle izlendiğini ileri süren polis, neden suç ortaklarının da oraya gelmesini beklemeden apartmana baskın yaparak Kızıl Tugaylar'ın şefini tek başına yakalamıştır?

Polisin "ihmal"lerinin sayısız olduğunu belirten İKP, tekrar sormaktadır: "Hristiyan Demokrat Parti Başkanı'nın kaçırılmasından sonraki ilk günlerde soruşturmayı yürüten polis neden hep Moro'nun kaçırılmış olduğu mahallede 'bulduğuna' kani olduğunu tekrarlayıp durmuştur?"

Ve nihayet, Via Gradoli'de Kızıl Tugaylar'ın gizlendiği bir yer kaçırma olayından hemen sonra ihbar edildiği halde, polis burayı baskın için neden bir ay süreyle beklemiştir?

(DR-DG-22/9)

AKEL PARTİSİ'NİN KIBRIS TÜRKLERİ'NE ÇAĞRISI

LEFKOŞE (ITA) - Kıbrıs Emekçi Halkının İlerici Partisi (AKEL)in 25-26 Mayıs 1978 tarihlerinde yapılan kongresiyle ilgili belgeler Merkez Komitesi tarafından yayınlanmıştır.

AKEL Genel Sekreteri Ezekyas Papayuanu, kongrede yaptığı konuşmada, Kıbrıs Türkleri konusunda sunları söylemiştir: "Kıbrıs Türkleri sorununa özel bir dikkat göstermek gerekir. Geçmişte bu konuda iki taraflı hatalar yapılmıştır. Emperyalizm bu hataları, kendi çıkarlarını pekiştirmek için, Kıbrıs'ın Rum ve Türk halklarına karşı istismar etmiştir. Gerici-şovenist liderlerinin bol keseden vaadlerine rağmen, Kıbrıs Türkleri, halen çok ağır koşullar altında bulunmaktadır. Aldatıldıklarının ve liderlerinin kurbanı olduklarının artık farkındadırlar. Kıbrıslı Türk yurttaşlarımızın durumuna çözümlen zamanı gelmiştir."

Kongre sonunda, Kıbrıs'lı Türklere hitaben yayınlanan "Çağrı"da ise, "Kıbrıs'ın bağımsızlığı ve toprak bütünlüğü için, kitlelerin hakları için mücadeleye eden Türk işçilerini, memurlarını, köylülerini, aydınlarını ve genel olarak emekçi Kıbrıs halkını selamlıyor, güçlerini Kıbrıs Rumlarınıninkisiyle birleştirmeğe, NATO emperyalistlerine ve onların ajanlarına karşı mücadeleyi güçlendirmeğe çağırıyoruz," denilmektedir.

(ANK-DG-25/9)

SOSYALİST TOPLUMDA HALK VE KÜLTÜR

MOSKOVA (ITA) * Burjuva basınında, sosyalist ülkelerde kültür yaşamının baskı altında olduğu, kültürel çalışma yapan aydınların çeşitli baskılarla karşı karşıya kaldıkları sık ileri sürülmekte, "dissident"ların doğrudan doğruya sosyalist düzene saldıran demeçlerine dahi sayfalarla yer verilmektedir.

Moskova'da yayınlanan "Sosyalizm: Teori ve Pratik" Dergisi'nin Eylül 1978 sayısında, kültür sorunu ve kültürün halka açılışı üzerine çeşitli bilgiler ve istatistikler verilerek burjuva basının iddiaları cevaplanmaktadır. Dergi öncelikle, kültürün bir tanımlamasından hareket etmektedir:

"Kültür, insanlığın ilerlemesini sağlamak yolunda toplumun maddi ve kültürel gelişmesinde gösterilen başarıların tümünden oluşur. Kültür kavramı, belli dönemlerin, toplumların, ulusların ve milliyetlerinin başarılarını yansıtır.

"Kültürün maddi ve manevi yanları vardır. Bu yanlardan birincisi, maddi çabaları ve onların ürünlerini içerir: İş araçları, konutlar, hergün kullanılan şeyler, giysiler, ulaşım ve haberleşme olanakları, vs. Manevi kültür ise, kültürel üretimi, bilinçliliği kapsar. Ahlâk anlayışı, yetiştirme, eğitim, bilim, sanat, edebiyat v.s. bunun içine girer.

"Maddi ve manevi kültürler birbirleriyle yakından ilgilidir. Kültürel ilerlemenin kilit unsuru, maddi kültürdür. Maddi kültürün gelişmesinin tarihsel sürekliliği, kültürün bir bütün olarak gelişmesinin sürekliliğini belirler. Kültür tipleri, bir sosyo-ekonomik sistemden ötekine göre değişir.

"Kültür sınıfsal bir olgudur. Sosyalist devrim toplumun ve kültürün gelişmesinde köklü değişimler yapmaktadır. Kültürel devrim, geniş halk kesimlerine tüm manevi değerlere sahip olma olanağı vermektedir. Sosyalist kültürün amacı, kişiliğin uyumlu gelişmesi, toplumun her bir üyesinin marksist-leninist dünya görüşünü özümsemesi, ona yüksek moral değerler aşılansarak kişisel dünyasının zenginleşmesi amacı güder."

Dergide daha sonra, Sovyet halklarının kültür hazinelerine sahip kılınmasını kanıtlayan aşağıdaki istatistik veriler verilmektedir:

- SSCB'de 350.000 kütüphane, 600 profesyonel tiyatro ve 1400 müze vardır. Her 1000 kişiye düşen kültürel kurum sayısı bakımından, SSCB, gelişmiş kapitalist ülkelerin hepsinden ileridedir.

- SSCB'de 150.000 tarihsel, mimari yapı ve anıt devletin himayesi altındadır.

- SSCB müzelerinde 50.000.000 sanat eseri ve kütüphanelerde 4 milyar 200 milyon kitap mevcuttur. Sovyet yurttaşlarının özel kitaplıklarındaki kitapların toplamı ise 37 milyar'a yakındır.

- Müzeler her yıl 140 milyon kişi tarafından ziyaret edilmekte, tiyatrolar 115 milyon seyirci tarafından izlenmektedir. Sinemalara gidenlerin sayısı ise 4 milyar'ı aşmaktadır.

- SSCB'de her yıl 85.000 kitap veya kitapçık yayınlanmaktadır. Bunların toplam baskı sayısı 1 milyar 900 milyon'u bulmakta, kişi başına ortalama 7 kitap düşmektedir. Bu rakam, bütün dünyada yayınlanan kitapların dörtte biridir.

- UNESCO istatistiklerine göre SSCB'de tabii bilimler, sosyal ve teknik konular üzerine yayınlanan kitapların yüzdesi, ABD, İngiltere, Fransa, Almanya ve Japonya'dan daha yüksektir.

- SSCB'de 56 dilde toplam 8.000 gazete çıkmakta, bunların toplam tirajı 169 milyon'u bulmaktadır. 5.000 derginin yıllık tirajı ise 3 milyar'dır.

- SSCB'de 2.100 yabancı gazete ve dergi okuyucuya sunulmakta, bunların toplam sayısı 4 milyon'u bulmaktadır.

- Sadece profesyonel sanatçılar değil, amatör sanatçılar da teşvik edilmekte, 26 milyon kişi, yani her on kişiden biri, halk tiyatroları, müzik ve sanat stüdyoları, orkestralar, bale ve dans topluluklarında amatör sanatçı olarak yer almaktadır. Bu çalışmalar devlet tarafından finanse edilmektedir.

- 17 milyon Sovyet yurttaşı çeşitli bilimsel örgütlerin üyesidir. Her yedi işçiden biri kaşıftır.

- Emekçilerin her hafta boş zamanlarında kültürel çalışmalara ve kendi kendini yetiştirmeye ayırdıkları süre 4,6 saati bulmaktadır ki, bu süre Fransa'da 1,3, ABD'de ise 0,8 saattir.

(STP-DG-26/9)

Sorumlu Müdür: Mateo Alaluf - 24, Venelle aux Quatre Noeuds - 1150 Bruxelles